

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201669
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6920201669.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Alexandra Mojša a Mgr. Kataríny Katkovej, vo veci starostlivosti o maloletého - M. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného J. práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťaťa rodičov: matky - R. Lakatošová, nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XX, zastúpenej JUDr. Danou Ďalakovou, advokátkou s miestom výkonu činnosti Rimavská Sobota, Daxnerova 2 a otca - W. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. F. na uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7P/97/2020-28 zo dňa 21. júla 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd rozhodol o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. F., ktorým sa domáhal uloženia výchovného opatrenia maloletému M. G. z dôvodu problémového správania sa a dopúšťania sa rôznej trestnej činnosti. Okresný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že maloletý je v evidencii sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2016 z dôvodu trestného konania maloletého, a to útoku na verejného činiteľa. V priebehu nasledujúcich rokov sa maloletý opätovne dopúšťal rôznej trestnej činnosti, a to prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona a § 212 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Maloletý sa dopustil aj trestného činu sexuálneho zneužitia osoby mladšej ako 15 rokov a maloletá, s ktorou mal pohlavný styk, je v šiestom mesiaci tehotenstva. Súd mal za preukázané, že maloletý sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti, rodičia jeho výchovu nezvládajú, socializácia dieťaťa je problémová, mravne a emocionálne narušená, vzdelávanie maloletého v rodinnom prostredí by nevedlo k náprave. Správanie maloletého vyžaduje umiestnenie v režimovom zariadení, ktoré poskytuje deťom výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu psychosociálneho vývoja a odstraňovania porúch správania. Súd mal za to, že v súčasnosti je ohrozený priaznivý psychický a sociálny vývin maloletého, nakoľko rodičia nie sú spôsobilí mu zabezpečiť ochranu všestranného vývinu. Reedukácia dieťaťa súd považoval za najvhodnejšiu formu práce s maloletým, kde bude jeho správanie regulované a bude mať presne určené práva a povinnosti. Súd preto v najlepšom záujme dieťaťa nariadil nad maloletým výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení plniacom úlohy odbornej pomoci na dobu šesť mesiacov.

2. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 37 Zákona o rodine. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

3. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie v zákonom určenej lehote matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Odvolanie podala z dôvodov uvedených v ustanovení § 355, § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, g/ CSP (teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené). V odvolaní uviedla, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, podľa nej jej syn nepotrebuje, aby bol umiestnený mimo svojho domova, naopak, ona ako jeho matka dokáže dať na neho pozor a zariadiť, aby už nerobil žiadne hlúposti a aby s ním už neboli problémy. Pripustila, že so synom boli v minulosti výchovné problémy, avšak tieto vyplývali z toho, že sa dostal do zlej partie kamarátov. Poukázala na to, že jej syn je t. č. trestne stíhaný a hrozí mu teoreticky aj trest odňatia slobody, ktorá samotná hrozba trestom plne postačuje na jeho nápravu a prevýchovu bez potreby izolovať ho v nejakom zariadení pre ťažko zvládnuteľné osoby. Podľa nej nariadenie výchovného opatrenia by bolo duplicitným trestom pri hrozbe basy, čo považuje za prehnajú tvrdosť zákona. Maloletý M. je už niekoľko mesiacov doma a nikam nechodí, doma sa správa veľmi dobre, pomáha jej, vykonáva rôzne práce, vidí na ňom, že sa veľmi zľakol a uvedomil si nesprávnosť svojho konania. Žiadala rozsudok okresného súdu zmeniť a návrh úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zamietnuť ako nedôvodný.

4. Kolízny opatrovník maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, okrem iného, že rodina je vedená v evidencii oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2013 pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, kedy vznikli prvé problémy vo výchove ešte vtedy maloletých detí U. G., nar. XX. XX. XXXX, W. G., nar. XX. XX. XXXX, M. G., nar. XX. XX. XXXX a N. G., nar. XX. XX. XXXX. Od roku 2013 až po súčasnosť sa v rodine vykonávajú opatrenia podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, od roku 2016 aj s maloletým M. G., ktorý sa do evidencie dostal z dôvodu zločinu, útoku na verejného činiteľa. Od roku 2016 až po súčasnosť sa maloletý M. dopustil niekoľkých trestných činov, a to trestného činu krádeže a v roku 2020 zločinu sexuálneho zneužívania. Okresným dopravným inšpektorátom Okresného riaditeľstva PZ v Rimavskej Sobote pod číslom: ORPZ-RS-OD12-141/2019-SK zo dňa 02. 08. 2019 bol maloletý M. uznaný vinným z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota pod sp. zn. 3T/92/2019 zo dňa 21. 11. 2019 bol maloletý uznaný vinným z prečinu krádeže drevnej hmoty. Okrem uvedeného maloletý M. mal problémy so školskou dochádzkou, v škole nerešpektoval školský poriadok ani vyučujúcich. Delikventného správania sa maloletý dopustil v čase, kedy jeho výchovu zabezpečovali obaja rodičia, kde autoritou bol otec a mladistvý má pred otcom rešpekt. Matku mladistvý ako autoritu nerešpektuje. V súčasnej dobe sú rodičia mladistvého v rozvodovom konaní a dieťa vychováva matka. Kolízny opatrovník poukázal na to, že matka prisľubuje o tom, že sa o maloletého postará a dokáže na neho dať pozor, už dala niekoľkokrát. Naposledy pri ústnom pojednávaní priestupku na OR PZ Rimavská Sobota a od tej doby sa mladistvý dopustil prečinu krádeže a zločinu sexuálneho zneužívania. Poukázal na to, že podá návrh na súd na uloženie výchovného opatrenia maloletému M. G. z dôvodu, že menovaný sa nachádza v situácii, v ktorej je ohrozený jeho priaznivý psychický i sociálny vývin z dôvodu, že rodičia nie sú schopní zabezpečiť ochranu všestranného vývinu maloletého z dôvodu naďalej pretrvávajúceho neprispôsobivého správania sa maloletého, nerešpektovaním autorít a dopúšťaním sa opakovanej trestnej činnosti. Rozsudok okresného súdu navrhol ako vecne správny potvrdiť.

5. Matka maloletého v písomnom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že trvá na svojom odvolaní v celom rozsahu. Namietala, že stanovisko úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nie je objektívne, nakoľko hodnotí situáciu v rodine maloletého dieťaťa v čase, kedy ona ešte ako matka maloletého žila s jeho otcom. Toto je už minulosťou, s manželom sa budú rozvádzať a už spolu nežijú, žije len s maloletým synom, ktorý ju plne rešpektuje a počúva. Od pojednávania vo veci sa syn správa ukážkovo. Žiaden ústav nemôže nahradiť problémovému dieťaťu prirodzené rodinné prostredie, kde má v prvom rade materinskú lásku a silné citové zázemie. Syn je po celý čas doma, nikam nechodí, pomáha jej, z vlastnej iniciatívy vykonáva rôzne práce.

6. Opatrovník maloletého dieťaťa vo svojom ďalšom písomnom vyjadrení zo dňa 25. 11. 2020 uviedol, v podstate rovnaké skutočnosti ako uviedol vo svojom predošlom písomnom vyjadrení zo dňa 03. 09. 2020.

7. Krajský súd ako súd odvolací odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 á contrario CSP) a rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, na ktoré v ďalšom len poukazuje. Okresný súd rozhodol na základe dostatočne a správne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj správne právne závery. V konaní bolo preukázané, že maloletý sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti a že jeho rodičia výchovu nezvládajú, socializácia dieťaťa je problémová, mravne a emocionálne narušená a vzdelávanie a výchova maloletého v rodinnom prostredí by nevedli k jeho náprave. Tá skutočnosť, že maloletý sa podľa tvrdenia jeho matky v súčasnosti správa priam ukážkovo, je podľa názoru odvolacieho súdu vyvolané tou skutočnosťou, že maloletému v súčasnosti z dôvodu trestného stíhania hrozí uloženie trestu odňatia slobody a zároveň aj hrozba nariadenia výchovného opatrenia v tomto konaní. Nebyť takejto hrozby, dieťa by nebolo motivované k bezproblémovému správaniu a matka neposkytuje dostatočné záruky ochrany všestranného vývinu dieťaťa. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že reedukácia dieťaťa sa javí ako najvhodnejšia forma práce s maloletým. Správanie sa maloletého vyžaduje umiestnenie v režimovom zariadení, ktoré poskytuje deťom výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu psychosociálneho vývoja a odstraňovanie porúch správania.

10. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu aj vo výroku o náhrade trov konania. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého ustanovenia žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, podľa § 57 toho istého zákona, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, a podľa § 58 toho istého zákona, podľa ktorého o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. Odvolanie v súdnej veci podala matka maloletého, ktorá v odvolacom konaní nebola úspešná. Súd by jej s odkazom na ustanovenie § 55 mohol teoreticky priznať náhradu trov konania vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, avšak podľa názoru odvolacieho súdu v súdnej veci by nebolo spravodlivé v odvolacom konaní neúspešnej matke maloletého náhradu trov odvolacieho konania priznať.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).